

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Bethlen miniszterelnök fontos kijelentései a genfi ut eredményeiről.

Sem Canossáról, sem vívmányokról nem lehet beszélni. — Ujabb külföldi kölcsönt egyelőre nem keres a kormány. — Visszaállítják a földbirtokkal való szabad rendelkezést. A mezőgazdasági hitel kérdése.

Az aktív köztisztviselők március és május közepén összesen egy havi fizetésük háromnegyed részét kapják segélyképen.

Budapest, febr. 18. A nemzetgyűlés ülésén Marschall Ferenc napirend-Ferenc napirendelőtti felszólalására és Beck Lajos interpellációjára a genfi utat illetőleg Bethlen miniszterelnök válaszolt.

Mindenekelőtt szükségesnek tartja azokat a kombinációkat megcáfolni, amelyek a genfi utjával kapcsolatban a közvéleményben elterjedtek. — Felemlítették, hogy újabb kölcsön kontraholása miatt ment Genfba, a mely összegeket beruházásokra kellene fordítani. A szanalási programban is van ilyenről szó. Már elutazásakor megcáfolta ezt a híresztelést. Rámutatott arra, hogy

újabb külföldi kölcsön kontraholását a kormány egyelőre nem tervezi.

Szüksége sincs erre a kormánynak s az országban momentán erre nincsen meg az előfeltétel. Ez nem jelenti azt hogy adott esetben a kormány programszerűen ahogy

ez a szanalási törvényben le van fektetve, ne nyuljon ehhez a kérdéshez.

Most egyedül és kizárólag az a cél vezetett Genfba, hogy a népszövetségi pénzügyi bizottsággal fentartva az érintkezést, hogy a szanalás eddigi sikereit ismeresse és a nemzetgyűlés előtt a népszövetségnek azokról a gazdasági nehézségekről, amelyekbe ez ország a szanalással kapcsolatban jutott és hogy a pénzügyi bizottsággal együtt keressék a kivételt utat.

Az a hír, hogy káros ha a közvélemény azt hiszi, hogy az ország ezt a lépését az egyik oldalon Canossa járásnak tüntetik fel, mátrésről olyan beállítással a népszövetségi miniszterek Bécsbe való utazását a nekidején, amikor még a szanalási államközösségekben voltunk. Ezeknek az utaknak lefojyásától vívmányokat vártak és ha nem jöttek vívmányok, akkor azokat eredménytelenek tekintették.

Canossát nem járt és nem járható a magyar kormány azért, mert a népszövetség pénzügyi bizottsága nem politikai testület, mint például a népszövetség tanácsa melyben az egyes államok mint államok vannak képviselve.

A pénzügyi bizottság szakértő testület, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen állampolgár. A bizottságban a szaktudásra vannak tekintettel. Ez a bizottság rendelkezésre áll az államok

az államoknak, amelyek a népszövetség tagjai. Itt tehát Canossa járásról nem lehet szó és nem érdeke a magyar államnak és nemzetnek, hogy azt a jóindulatot, amellyel a népszövetség pénzügyi szakemberei Magyarország iránt voltak már a múltban s amely jóindulatot most is megtartották velünk szemben ilyen beállításban Magyarországtól elriasztanak.

Vívmányokról nem lehet beszélni, hiszen ha az államnak szüksége van valamire és a rendelkezésre áll eszközökkel összegegyeztetve, a pénzpiacokon keresztül vihető és ezt a pénzügyi bizottság szakértői előtt be tudják bizonyítani, akkor a bizottság nem zárkózik el, mint ahogy ezt a múltban sem tette.

A saját használatra való dohánytermelés

Mielőtt a konkrét kérdésekre válaszolnék, egy kisebb jelentőségű kérdésről akar szólni: nevezetesen a ma

A tisztviselők helyzete

A magyar kormány nevében több ízben kijelentette, hogy amennyiben pénzügyi helyzetünk oly mértékben javul hogy valamit is lehet javítani a tisztviselők helyzetén, a magyar kormány azt azonnal meg is fogja tenni.

Ezért Genfban erre a sürgősen megoldandó kérdésre rámutatott. Rámutatott erre, hogy ez a kérdés további halasztást nem tűrhet és a tisztviselők helyzete olyan, hogy a mai körülmények között legyereges javításra szorul. Kifejtette, hogy a magyar papírkorona a szanalás óta javult, mégis az árak nem csökkentek, sőt bizonyos emelkedést mutatnak. — A kormány a maga részéről végleges rendezést óhajtott, ami a jövő budget évre is kiterjedt volna. Ennek azonban ma még leküzdhetetlen akadályai mutatkoztak. Fél a azért, mert az 1925—26 évi költségvetés még nincsen összeállítva. Ezért annak eredménye, deficite vagy feleslegje még fel nem tűnhet és bizonytalan, hogy az az összeg, melyet ez a végleges rendezés kiadási többletként jelent, beállítható ebbe a budgetbe vagy sem.

Igy a kormány kénytelen volt belemenni abba, hogy végleges rendezés helyett ideiglenes segítséget nyújtson. Ehhez a Népszövetség pénzügyi bizottsága hoz-

gánhasználatra engedélyeztet dohánytermelés kérdéséről. A háboru után hozták azt a rendszabályt, hogy a gazdaságok saját használatukra dohányt termelhetnek. Ezt az akkori dohányhiány tette szükségessé. Később ezt az engedélyt meghosszabbították.

A népszövetség pénzügyi bizottsága ennek a kivételes rendszabálynak a megszüntetését követelte.

A dohányjüvedék jüvedelmekéi le vannak kötve a kölcsönszolgáltatásra. — Ebben ebből a szempontból követelték a népszövetség pénzügyi bizottsága ennek a kivételes intézkedésnek a megszüntetését. Ezt a kérdést kénytelen volt felvetni, de el volt készülvén arra, hogy ebben a tekintetben elfoglalt álláspontjától nem fog eltérni a népszövetség pénzügyi bizottsága. — Ez be is következett és ezt köteleességének tartotta a félreértesek elkerülése végett bejelenteni.

az is járult, olyan formán, hogy az aktív tisztviselőknek, kivéve az üzemi alkalmazottakat, február elsejétől július elsejéig terjedő hatállyal, előleg jelleggel bíró segítséget adjon, még pedig két részben.

Az egyiket március közepén, a másikat május közepén.

mely összeg egynegyed résszel kisebb, mint a tisztviselők egy havi fizetése és amelynek összege, ha azt 5 hónapon át számítjuk, tulajdonképpen tizenöt százalékos fizetésemelésnek felel meg.

Hangsúlyozom, hogy ez csak átmeneti intézkedés, végleges rendezés az új költségvetés elkészítése után következnek.

Azonban ezt a segítséget nem adhatja meg a nyugdíjas tisztviselőknek.

A trianoni béke következtében a nyugdíjasok ellátása olyan terhet jelent az országra, hogy ezt is alig bírja a budget.

Már pedig, ha különbséget kell tenni, akkor első sorban az aktív tisztviselőket kell előnyben részesíteni.

Reméli, hogy eljön az idő, amikor a nyugdíjas tisztviselők is megkapják azokat a pénzbeneket, amelyek nekik járnak.

A gazdasági rekonstrukció.

Az ország pénzügyi egyensúlyát hosszabb ideig nem lehet fenntartani gazdasági rekonstrukció nélkül. Eppen ezért kívánta a kormány felhívni a külföldi figyelmét azokra a nehézségekre, amelyek már is mutatkoznak a gazdasági életben. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdaságnak mily nagy veszteségei voltak a háboru rekvirálások, a román megszállás és annak folytán, hogy tíz év óta a mezőgazdaság nem tudta berendezéseit jó karban tartani és így milliárdok-ra menő kár jelentkezett a dologi vágyonban. A háboru előtt az ország körülbelül 9 milliárdot fektetett hűdőkölcsönbe, ami ma 600 ezer aranykoronát ér. A háboru előtt Csonkama Magyarország betétállománya három milliárdot, ma 213 millió aranykoronát tesz ki.

Mindent meg kell tenni az iránt, hogy a külföldi kapitalistákat az ország felé irányítsuk, ez azonban nehézségekbe ütközik.

A londoni és az amerikai piac, mely egyedül jön számításba, egyáltalán nem ismeri a záloglevél üzletet. A kormánynak tehát igen nagy nehézségekkel kell megküzdeni. Csonkama Magyarország jelzálogszükséglete évenként százharminchárom millió aranykoronát tett ki.

Az első feladat a hosszú lejáratu hiteltkérdés megoldása.

Azután a földreform finanszírozása. Továbbá gondoskodni kell arról, hogy azok, akik kénytelenek voltak otthont is tudjanak megküzdeni alapítani.

A genfi bizottság előtt rámutatott a hosszú lejáratu mezőgazdasági hitel rendkívüli fontosságára. Ahoz kérte a pénzügyi bizottság hozzájárulását, hogy amennyiben a külföldi piacokon a jelzálogleveleknek elhelyezése lehetségesnek mutatkozik,

addig is a magyar kormány már most kezdje meg a záloglevelek vásárlását a belföldi piacokon abban a reményben, hogy az összevásárolt jelzálogleveleket külföldi piacokon egy pár hónapon belül el is tudja helyezni. A pénzügyi bizottság elvileg ehhez hozzájárult.

A jelzáloglevelek kibocsátására szolgáló fedezetre a magyar kormánynak már is tekintélyes összegek állanak rendelkezésére, amelyeket most még névszerint nem kíván megnevezni.

Kényszerkölcsönről nincsen szó. Ezt a hirt a leghatározottabban megcáfolta, mert a kormány sem miféle kényszerkölcsönt nem tervez.

Gondoskodni fogunk arról, hogy ott, ahol már ítéletet hoztak,

az ítélet meghozatala után felszabadítsák a föld, hogy beálljon a szabadrendelkezés.

Ahol a földbirtokreform még nincsen lefolytatva, ott is gondoskodni kíván arról, hogy

a föld bizonyos része szabadítsák fel. Rendezni kell az állam elővásárlási jogát is.

Végül rátért a miniszterelnök a beruházások kérdésére. Reméli, hogy ezek az összegek a költségvetési év második felében emelkedni fognak. Ebben az esetben a népszövetségi főbiztossal együtt kell azokat a célokat megjelölni.

amelyek segítségével az ország hónapok alatt nyulhatunk és olyan pozitív bázist adunk a közgazdaságnak, amely az országot máj nehézségi helyzetéből képes lesz ki-

Újabb hangsúlyozza, hogy ne beszéljünk vívmányokról, de ne beszéljünk Canosáról sem. — dolgozzunk együtt a nemzetgyűlésen, küszöböljük ki az ide ráncigált politikai kérdéseket. Munkálkodjunk együtt azokkal a férfakkal is, akik a népszöveget részéről szeretettel támogatják az országot. (Helyeslés és taps.)

Ugy az intépelláló képviselő, mint a Ház a választ tudomásul veszi. Az ülés ezzel véget ért.

Újabb politikai gyilkosságok Bulgáriában

Szófia, február 18. Strasimirov Todor kommunista képviselőt kedden este 10 órakor nyílt utcán ismeretlen tettes lelőtte.

A képviselő nyomban meghalt, a gyilkos elmenekült.

Filippopoliszban is politikai gyilkosság történt tegnap.

Az utcán lelőtték Likomanov rendőr-főnököt és kíséretét, egy rendőrtisztviselőt.

A tettesek elmenekültek. A gyilkosság valószínűleg kommunisták voltak, akik bosszút álottak a rendőrfőnökön, mert egy kommunista ösztörszékűvést fedezett fel, amelynek főnöke Filippopolisz volt.

Titokzatos sebesülés a sínek mellett.

Békéscsaba, febr. 18. Ma délelőtt a vasúti állomás közelében a sínek mentén eszméletlenül állapotban találtak Balogh János csabai hentessegédet. Kórházba szállították, ahol ezidélig még nem tért magához. Balogh súlyos fej és lábsérülést kapott. A nyomozást megindították.

Március elsején lép életbe Ausztriában a shilling rendszer

Budapest, febr. 18. Illetékes helyről közlik, hogy az osztrák postai igazgatás f. évi március 1-től kezdve összes számadásaiban a shilling pénzrendszerre tér át. A számadás egységül shillinget (s) vett alapul, amely egyenlő 100 osztrák koronával. Egy shillingben van száz groschen (g), egy groschen egyenlő tíz osztrák koronával. A jelzett időponttól kezdve az Ausztriába szóló postai küldeményeket shillingben és groschenben kell kifejezni. A groschen tört részeit utalványozni nem lehet.

PRECZ kárpitos
Mátván-utca 41. Hencserek, divanyok, fotelok mélyen leszállított árban kaphatók!!!

Egy kozák rablómerénylete Budapesten

Budapestről jelentik: Kutkó Mária vilnai születésű 33 éves takarítónő feljelentést tett Glotkow Simon kozák ellen.

Kutkó Mária elmondotta, hogy Vinnában megismerkedett László István magyar katonával, akivel meg is esküdött.

A háború után Budapestre jöttek, ahol az ura elhagyta. Azóta a Felsőjás berényi-ut 24. sz. alatt lakik.

Tegnapelőtt találkoztak egy oroszországi ismerősével, Glotkow Simon-

nal, akivel elment ismerőséhez a Hagenmacher-gyárba. Mikor visszajöttek, Glotkow felajánlotta, hogy hazakíséri.

Mikor a lakására értek, a kapuban Glotkow nekítámadt, letépte mellét és elrabolta tárcáját, melyben 150 ezer korona készpénz volt.

A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy Glotkow tegnapelőtti felvette fizetését aikalmaztatása helyén és azóta nem jelentkezett.

Csak katonai segítséggel nyomták el a losonci tüntetést.

Két zászlóalj, hat géppuska a kommunisták ellen,

Pozsonyból jelentik: A losonci kommunisták hétfőn is folytatták a tüntetést. Hétfőn este nagy számban öngyújtóztak a városba vidéki kommunisták. A rendőrség szétverte a tüntetőket, akikkel a legelőbb összetűzésük a munkás otthon előtt volt. A kommunisták kövekkel dobálták meg a rendőröket, akik ijedséssel sorozatot adtak a levegőbe.

A helyzet annyira válságos volt,

hogy katonai segítséget kellett igénybe venni. Két zászlóalj megszállta a postát, a pénzügyigazgatóság épületét és a vasútállomást.

A főtérre 6 géppuskát állítottak fel.

A lakosságot felszólították, hogy ne mozduljon ki az utcára, de nem teltek eleget a felhívásnak és a forgalom éppen olyan volt, mint rendszeresen.

Pallavicini ögróf és Vass miniszter vitája a nemzetgyűlésen

A népjóléti tárca költségvetését elfogadta a Ház.

Budapest, február 17. A nemzetgyűlés Marschall Ferenc napirend előtti felszólalásában kérdezte a miniszterelnöktől, hogy mik a genfi ut eredményei. Bethlen kijelentette, hogy miután az ellenzék részéről is történik ezzel kapcsolatban felszólalás, a délutáni ülésen fog válaszolni. Azután áttérték a népjóléti tárca tárgyalására.

Szabó József a szociális biztosításnak agkorra való kiterjesztését sürgeti. Petrovác Gyula majd Beck Lajos szólottak a javaslatához, majd a Ház a népjóléti tárca költségvetését általánoságban elfogadta. Azután

Pallavicini György ögróf személyes kérdésben szólal fel.

Vass József népjóléti miniszter tegnap megemlékezett arról a pletykáról, amelyet ő az állami autók körül történt visszaélésekkel kapcsolatban felemlített. Ma is fenntartja azt az állítást, hogy a múltban történtek visszaélések az állami autók körül és ennek illusztrálására említtette azt a hirt, amely egész Pestet bejárta és amelyet a miniszter kifogásolt. Azon, amit dr. Vass József mondott, mely sajnálkozását fejezi ki. Vass József dr. úgy állította be azonban őt, mintha pletykát terjesztett volna. Tiltakozik az ellen, mintha ő a kérdésből pletykát csinált volna. A népjóléti miniszter úgy állítja be őt, mintha — mint katolikus papot — akarta volna sérteni, a kitől elégtételt nem kérhet. Ez a be-

állítás vele szemben nem egészen fair dolog, mert nevelésnél és tradíciójánál fogva a legmesszebb áll tőle az ilyen kicsinyeskedés.

Ellenben — mondja — az az ut, a melyet dr. Vass József a miniszteri székből Szombathelyre, onnan Bihar torbágyon át Budapestre és vissza a miniszteri székebe tett, sokak előtt elhomályosította azt, hogy véletlenül katolikus lelkész is.

Vass József népjóléti miniszter reflektál Pallavicini felszólalására. — Négy pontban foglalja össze, amit Pallavicini mondott.

Az első pontban Pallavicini kijelenti, hogy a szóban forgó pletyka őrá nem vonatkozhat. Ezt az elégtételt, mint férfias kijelentést, tökéletesen elégségesnek tartja és ennek következtében minden további vita ebben a kérdésben tárgytalanná válik. A második pontban Pallavicini György támadásba megy át: ő nem állította Pallaviciniról azt, hogy a pletykákat elmondta, sőt szintén azt sem, hogy sértő szándékkal pellen gérre tette volna ki, mint katolikus papot. Válaszában határozottan kiemeli azt, hogy Pallaviciniről nem tételezi fel, hogy sérteni akarta volna. Pallavicini határozott támadásba megy át anélkül, hogy arra valamiképpen oka volna. Nyugodt lelkiismerettel becsátja a történelem ítélőszéke elé amit tett, mert jó akarattal és jó lelkiismerettel tette.

Zsarolási ügy egy női kendő miatt.

A debreceni királyi törvényszék Koháry tanácsa érdekes zsarolási ügyet tárgyalt tegnap délelőtt.

A vádlottak pedján Hivert József nyugalmazott máv. műszaki hivatalnok, tartalékos hadnagy áll, akik a királyi ügyészség zsarolás vádjával vádolt.

A vádirat szerint Hivert 1923 október 30-án követte el a bűncselekményt, amikor Szerző Erzsébettől egy nagy kockás kendőt erőszakkal elvett.

Az ügy előzménye a következő: Hivert József Debreczenben az állomás étteremben ebélt, miközben a vonaton vásárolt aranyneműeket szortírozgatta.

Ezeket a történeteket Hivert azért vette, hogy abból — iparművész lévén — különféle ékszereket készítsen.

Ezek között hevert egy gyűrű is, melyet Szerző Erzsébet 18 éves kényeres lány meglátott és ujjára húzott. Mikor a férfi visszakérte, nem adta át, hanem azt mondta, hogy vacsorázni úgy is vissza jön akkor megkapja.

Azonban este sem adta oda, de kérte Hivertet, hogy kisrje haza a Püspöki palotában lévő lakására. El is indultak, de a lány különböző kifogásokkal élt és elvezette a katolikus temető felé eső külsőségre. A leányon bunda volt váll-

kendőjét pedig Hivert a karján vitte.

Mikor már nagyon távol mentek Hivert kielentette, hogy nem megy tovább. Tekintélyes összeg volt ugyanis nála, amit terményvásárlás végett hozott magával. A lány bement egy gyanus házba, a gyűrűt benihagytta, majd kijött s kérte Hivertet, hogy menjen be.

Ez azonban arra nem volt hajlandó.

Hivert kérte a gyűrűt, de a lány csak úgy akarta átadni, ha bemegy a házba.

— Azt a kendőt meg, ami a karján van — mondta a lány Hivertnek — vigye el emlékébe a gyűrűt! Hivert rögtön kijelentette, hogy nincs szüksége a kendőre, azt visszaadja, de kéri a gyűrűt.

Hivert azután elment és másnap elutazott Szekszárdra. Néhány nappal később már megkeresést kapott ez ügyben.

Dr. Veress ügyész a vádat fenntartotta. Dr. Halász László ügyvéd védőbeszédében kimutatta, hogy Szerző Erzsébet vallomása ellentmondásokkal van tele és nem felelhet meg a valóságnak.

Rövid tanácskozás után Koháry elnök kihirdette ítéletét, mely szerint a törvényszék a védő érvelését magáévá téve, felmentette a vádlottat, mert Szerző Erzsébet vallomása alapján marasztaló ítéletet nem hozhatott. Az ügyész az ítéletet megfellebbezte.

Csaknem minden magyar diákot megbuktattak Aradon

Arad, febr. 18. A román vizsgáló bizottság az aradi katolikus gimnázium növendékeinek 85 százalékát buktatta el. Volt olyan o tály, ahol csak 1—2 növendéket engedtek keresztüli.

A város segíti a diákokat.

A város diákjóléti célokra szolgáló adományából a segély iránti kérvényeket február 24 én déli 12 óráig kell beadni a tudományegyetem questori hivatalában. A részlet feltételek a questorai és dékáni hivatalok hirdetési tábláján olvashatók.

A vendéglős bál.

A debreceni szállodások, vendéglősök, kávézók és a debreceni pincéri kar tagjai a Debreceni Pincérszakiskola javára 1925. évi március 5-én, esütörtökön este az Arany Bika szálloda dísztermében zártkörű bált rendeznek. Belépőjegyek ára: Személyjegy 80.000 K, Pályójegy (4 személyre) 220.000 K. Hatszemélyes páholy 480.000 K. — A jegyek árában a vigalmi és forgalmi adó befoglalatik. — Tekintettel a jótékony irás felülfizetések köszönettel fogadjanak s nyilvánosan nyugtáztatnak. — A zenét a m. kir. honvédségnek Nöth Antal főkarfővezető vezénnyel, és id. Magyar Imre zenekara szolgáltatja. — A bál kezdete este 10 órakor. — Bálroda: Gazdag József Fehérlő-szállodájában (Hunyadi-u. 1. sz.) van.

Bálvédnökök: Ferjentsik Ottó m. kir. altábornagy, Hahházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester, Nagy József miniszteri tanácsos, dr. Glyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Sági Lajos rendőrfőtanácsos, Glück Friezes a O. Vendéglős Szövetség díszelnöke, m. kir. kormányfőtanácsos Keszey Vince az O. Vendéglős Szövetség elnöke. — Díszelnökök: Németh András, Pallmann Ferenc. — Elnökök: Kemény János, Kovács Aladár, Krausz Lajos, Lókody Sándor, vécei Nagy Endre, Németh Aladár Németh Sándor, Németh Lajos, Rosenberg Sándor, Rosenberg Simon, Ungvári János, Weisz Ignác.

Angol és olasz KALAPOK Frank Eszláné!

Jókaiban Debrecen nemcsak a nagy magyar író, de saját polgárát is ünnepezte.

Diszközgyűlés a városházán. — Jókai centennárius Debrecenben.

A Jókai centennárius országos ünnepelésében Debrecen város törvényhatósága méltóképen vett részt. A város törvényhatóságának diszközgyűlését szerdán délelőtt 11 órakor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán, meghívott hivatali előkelőségek jelenlétében, a következő szavakkal:

— *A mindennapi élet rohanás küldelmében álljunk meg egy percre és emlékezzünk meg a magyar haza egyik nagy fiáról, Jókai Mórról. Ma száz esztendeje annak, hogy született s Isten kegyelme őt nekünk adta. Emlékezzünk Jókairól, mert ez a legkevesebb, amit megérdemel a nagy költő, kinek művei örökké felidézhetetlenek lesznek miránk és az utókor részére.*

Debrecen is csak hű önmagához, midőn Jókai emlékének szenteli a napot.

Mert benne nemcsak az ország kiváló fiát, de Debrecen város egyik kiváló polgárát is tiszteljük.

Legyen emléke áldott s mindazoké, kik róla megemlékeznek.

Ezután üdvözlő a diszközgyűlésen megjelenteket és megnyitja a törvényhatóság Jókai diszközgyűlését.

A diszközgyűlés ünnepi szónoka szentéteri Kun Béla egyetemi tanár megkapó lendületes emlékbeszédben áldozott Jókai szellemének.

— Ezen a helyen, hol Jókai iránt érzett szeretetnek kell hódolni. Debrecen a 90 törvényhatóság közt első helyen áll. Hálásnak kell lenni a mai nemzedéknek Jókai iránt, mert az ifjúság lelket felitatta művei által a honszeretet eszméjével.

Nekünk hálásnak kell lennünk Jókai Mór iránt, aki annyi jót és szépet tett értünk. Mert a közéleti munkásság hasznossága azon fordult meg, hogy vajjon azt a dolgozó embert ifjú korában átítatták-e az önzetlenség és a hit. Jókainál így történt. Abban a rendkívüli hatásban, amelyet az ő munkája gyakorolt nemzetére, kétségkívül része van az ő politikai, közéleti működésének is dacára annak, hogy sokszor szemére vetették: nem ért a politikához. És mégis a szabadságharcot megelőző ama legendás napon Jókai hirdette ki Petőfi oldalán, hogy mit kíván a nemzet. Már csak azért is örökké emlegetni fogják őt, amíg csak magyar ember él.

— De mindez parányi morzsa ahhoz a temérdek kincshez, amelyet irodalma adott.

Jókai hatalmas nemzeti jelentőségét nem mit politikusból, hanem, — mint íróból kell megismerni és megérteni. Jókainak szemére vetették azt is, hogy nála a regényhősök jellemei nem jók. De ha behatóan kritizáljuk, rájövünk, hogy senki sem írtott ugy jellemet formálni, mint éppen ő. Hiszen a magyar lelkeket ő formálta akkoriban nagyra, hatalmasra: ő formálta a nemzetiség jegyében kialakult közszellemet s ez csak akkor esőlkent ereiben, amikor Jókai s iskolája veszíteni kezdte általános népszerűségét. — De ez a veszteség sem azért következett be, mert a közszellem így alakult.

Ismeretli Jókai regényhőseit, találan rávilágít arra, hogy

„nagyjóról és Debrecen teljesen összeforrott.”

A régi debreceni diák- és népeleti a hortobágyi puszta romantikája oly erős hatást gyakorolt az író munkásságára, amely egészen eredeti karaktert jelent.

A diszközgyűlés beszéde után percekig tartó taps volt az elismerés.

Csűrös Ferenc dr. kultúrta- és városi tanács javaslatát tárgyalta a városi tanács a javaslat szerint Jókai Mór emlékének a jegyzőkönyvben örökíti meg.

Külön műben megintatják Jókai életének debreceni vonatkozásait.

Két példányban megrendelik Jókai összes műveinek teljes kiadását. A határozati javaslatot felolvasás után lelkesen és egyhangúan elfogadják, amely után dr. Hadházy főispán a közgyűlést berekesztette. Végül a Városi Dalegylet a Himnusz énekelte el, melynek magasztos akkordjai mellett a diszközgyűlés véget ért.

A ref. főgimnáziumban

A református főgimnáziumban lefolyt ünnepségek ékessége dr. Zsigmond Ferenc tanár előadása volt. A magas színvonalú előadás újra bizonyította, hogy Zsigmond Ferenc a legkitünőbb Jókai ismerő. Igen érdekes volt a Csittvári Krónika címen Bessenyei tanár által szeniorozott színpadi jelenet, melyet az intézet növendékei adtak elő.

A róm. kath. reálgimnáziumban.

A Kegyes-tanítórendi reálgimnázium Révai önképzőköre a tegnapi rendezett Jókai emlékünnepélyével méltóan sorakozott a halhatatlan író ünneplők közé.

Az ünnepély kimagasló száma volt Németh Jenő K. r. tanár ünnepi beszéde, ki Jókai írói nagyságát méltatta. Elvezetés előadásával lebilincselte a közönség figyelmét és mély gondolatokkal átfűtött értekezése maradandóan világította meg elméjét.

Jókai egyik legértékesebb színművének: a Szigetvári vértanúk I. felvonásának előadása a szereplőknek alkalmat adott arra, hogy Jókai lángoló hazafiságot ügyes és rátermett játékkal átvigyék a nézőközönség szívébe.

Gelléri E. 7. o. t. és Sümegey E. 7. o. t. Bellini „Nyitány”-át játszották nagy hatással.

A reálgimnázium ének- és zene-kara precíz előadásukkal megérdemelt tapsot arattak.

A főreáliskolában.

Nagyszerű ünnepélyt rendezett szerdán délután az áll. Főreáliskola Jókai centennárius alkalmából, melyen a közönség iskolai ünnepélyen szokatlan nagy számmal jelent meg. Az ünnepélyt az intézeti énekkar a Jókai himnusszal nyitotta meg. Dr. Zalai János az intézet igazgatója rövid, saugalmas beszédével kiemelte a nap jelentőségét. — Lukács Miklós VII. o. t. részletes és igen érdekes rajzát adta Jókai életének. — Jókainak Liszt Ferenc megzenésítette romantikus költeményét „A holt költő szerelmét” Ludas Erőcs V. o. t. szavalt nagy hatással. A művészi zongora-kíséretet Strohbach Jenő jh. az intézet volt növendéke szolgáltatta. — Balla György VIII. o. t. az önképzőkör elnöke, rövid, színes meg-

ragadó szavakban emelte ki Jókai rendkívüli jelentőségét. Most közzé került a műsor legérdekesebb száma: Jókai „Könyves Kálmán” c. drámája IV. felvonásának az előadása. Ingóli szerepét Reithoffer Ilonka bh. kedves egyéniséggel, szívhez férkőző hangjával és megjelenésének bájával művészi fokra emelte. A férfiszereplők: Ruzicska Gyula (a király), Barta László (Almos herceg), Szöllőssy Imre (a kis Béla), Tokay István (a nádor) és a néma szereplők mind pompásan megállták helyüket. — Oláh Gábor tanár Jókai hátsónak őt tényezőjét emelte ki. A nagyszerűen sikerült ünnepélyt az ifj. ének-kar Jókai-dala zárta be.

A terem zsúfolásig megtelt közönséggel, annyira, hogy az intézet 400

főnyi ifjúsága kiszorult. Ezért az intézet igazgatója ma esütőörökön délelőtt 11 órakor teljes egészében megismétli az ünnepélyt.

A ref. tanítóképzőben.

A ref. tanítóképzőben lezajlott ünnepélyen Milák Jenő prologust adott elő. Az ünnepi beszédet Ács József tartotta. Ezek, valamint a műsornak többi száma is, igen sikerült volt.

A többi iskolákban.

A felsoroltakon kívül a többi tanítóintézetekben is megemlékeztek ünnepélyes keretek között a centennáriusról. Ezekről az ünnepélyekről — helyszüke miatt — legközelebbi számban írunk.

Ottó ékszerész meggyilkolásával vádolják „Cselekvő Magyarok” a bíróság előtt.

Kik akartak „keresztény politikát” csinálni és a Bethlen-kormányt eltávolítani.

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken tegnap tartották meg Ottó ékszerész gyilkosai büntényének tárgyalását.

A királyi ügyészség vádirata gyilkosság elkövetésére irányuló szövetség és büntetével vádolja Bedő és Dulát azért, mert Budapesten 1923. júniusában gyilkosságok elkövetésére szövetségbe léptek egymással és forgópisztolyokkal szerelték fel magukat.

a telefonkönyvből kiérték a gazdasági társaság neveit.

Ugy célból, hogy azok lakását megfigyelik és adandó alkalommal kirabolják őket, sőt ha ellenállnak, végeznek is velük. — Gyilkosság s rablás büntetével vádolja továbbá az ügyészség Bedőt mint tettest és Dulát mint bűnszolgát, mert 1923. július 27-én

Bedő József Ottó Lajos ékszerész nyakát rohamkészel elvágta.

Azután az ékszerész üzletét próbálta kirabolni, ebben a munkájában azonban megzavarták. — Bedő Józseffel együtt a gyilkosság elkövetésének dőlőltjén már megjelentek Budán, a Tárnok-utca és Anna-utca sarán és lakásának kitanulmányozása céljából. Délután azután újból találkoztak, revolverrel és rohamkészekkel felszerelve. Lesle állítottak, ma Bedő József végeztet az öreg ékszerésszel. Ezalatt Dula őrt állott. — Vádolja még a királyi ügyészség Dulát két rendbeli család büntetével, lalásügyekből kifolyólag.

Bedő kihallgatását kezdte meg az elnök. Bedő elmondta, hogy miként alakították meg a „Cselekvő Magyarok” táborát.

Felmentem Csillery András nemzetgyűlési képviselőhöz — mondotta — hogy vele megtanácskozzam az ügyet, neki azonban, mikor először tettem látogatást nála, nem volt ideje, azt mondotta, hogy jöjjenek valame lyik más napon.

A Cselekvő Magyarok táborának megalakítását határoztam el.

Júniusban tárgyalni kezdtem Du-

lával, akit régebből ismertem, ő is erdélyi menekült volt. Bizonyos lelki közönséget éreztünk egymással szemben. Beszélgetni kezdtünk Dulával s másokkal is afőlött, hogy valami módon meg kellene akadályozni, hogy a Bethlen-kormány tovább folytathassa politikáját, mert nem tessz semmit az elrabolt területek visszaszerzése érdekében.

Az elnök: És maga hivatottnak érezté magát erre?

— Hivatottnak — válaszolt a vádlott.

Az elnök: Hogyan képzelte ezt meg változtatni? Ugy talán, hogy magamenezíti a kormányt?

Bedő: Igen, meneszteni akartuk a kormányt. — 1923. június 27-én felmentem a Várba. Ez a gyilkosság napján volt. Délelőtt tíz-negy órától tizenkettőig kémlelődni kezdtünk a Várban.

Az elnök: Mit akartak elérni ezzel a leselkedéssel?

A vádlott: Azzal akartunk tisztába jönni, hogy ha majd a Friedrich-puccs módjára mi is puccsot csinálunk, milyen ellenálló erőre számíthatunk.

Ezután elmentünk a Tárnok-utcaiba, megittunk egy-két pohár sört, onnan hazamentünk. Délután 5-6 óra között ismét felmentünk a Várba.

Az elnök: Mi célból?

A vádlott: — Hogy megfigyeljük, hogy a minisztertanács alkalmával milyen őrség teljesít szolgálatot.

Az elnök: Mit sikerült megtudniok?

A vádlott: Semmit. Nem volt semmi észleletünk, amiből arra következtethettünk volna, hogy a minisztertanács már kezdetét vette.

Az elnök: És ha megkezdődött volna, hogy a minisztertanács már kezdetét vette.

Az elnök: És ha megkezdődött volna a minisztertanács, mit akartak elérni?

A vádlott: Tisztába akartunk jönni azzal, hogy ha a kormány elárvóltásának ideje elérkezik, ennek az elárvóltásnak technikai módszereit miképpen dolgozzuk ki?

Az elnök: Délután mit csináltak?

Bedő: Ismét elmentünk a miniszterelnöki palotához, ott sétálgattunk fel és le, vajjon meg tudhatunk-e valamit, majd visszamentünk a vendéglőbe. — Ekkor hallottuk, hogy a Várban gyilkosság történt.

Az elnök: Arra válaszoljon, hogy a gyilkosságról, Ottó ékszerész meggyilkolásáról mit tud?

Bedő: Amit a rendőrségen felőlemkiényszerítettek.

Az elnök: De maga azt vallotta, ezddig mindig, hogy semmiféle kényeszt nem alkalmazhatok magával szemben a rendőrségen.

Bedő: Nem mondom, hogy megverték, de fellépésükkel, fenyegetésükkel elértek azt, hogy felelembre ismerem be, hogy én vagyok a gyilkos.

FARSANGZÁRO

ÁLARCOS BÁLT

RENDEZNEK

A DEBRECENI

NYOMDÁSZOK

FEBRUÁR 22-ÉN,

A MUNKÁS-OTTHON

DISZTERMÉBEN. - KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR

Az eskümintá.

Az elnök aztán ismertette Bedő beismerő vallomását, mit a rendőrség előtt tett.

Az elnök további ismertetése szerint Bedő augusztus 7-én a vizsgálóbíró előtt fentartotta a rendőrségen tett beismerő vallomását. Cselekményét a zsidók iránt érzett gyűlöletéből követte el, — mondta a vizsgálóbíró előtt — egyesületet alakított a jelétben tobzódó zsidóság ellen.

— Esküszöm a mindenható Istenre, — szövegezte a cselekvő magyarok esküformájára — Hazám és hozzátartozóim boldogságára, hogy a Cselekvő Magyarok táborából kapott megbízásokat parancsnak tekintem, azokat minden feltétel nélkül teljesítem. A Cselekvő Magyarok táboráról sem miféle kényszerítő körülmények között semmit el nem árulok, a tábor, illetve a végrehajtó bizottságot illető bíróságnak elfogadom.

Az elnök: Ki szerkesztette ezt a tervezetet?

— En. — válaszolja Bedő.
Az elnök azután a gyilkosságra vonatkozólag tesz fel kérdéseket, de

Bedő megmarad a tagadás mellett.

Az elnök: Arra feleljen, miért vall olyan különféle képen, olyan összevissza, olyan logika nélkül? Miért vallotta be a gyilkosságot, ha nem követte el?

— Méltóságos elnök ur — válaszolja Bedő — nem tudok egy szóval felelni, hadd mondjam el részletesen a dolgokat.

S beszélni kezd összevissza mindent; egyre jobban zavarba jön.

Megreme, amikor az elnök a bűnjeltek közül előveszi a papirosba csomagolt, vérfoltos, két-élű, beretválas rohamkést, de azért tovább tagad.

Dula József kihallgatása

következik.
Az elnök felolvassa Dula eddigi beismerő vallomását. Arra a kérdésre, hogy mire kellett neki a revolver, — Dula a következőképpen válaszolt:

— 1923 júniusában a Lendvai válasszására szereztem be a revolvért, hogy mikor a zsidók szavazni mennek, a levegőbe lökjem vele és megijeszem őket.

Augusztus 7-én Dula a vizsgálóbíró előtt az összes rendőrségen tett vallomását visszavonta és csak annyit volt hajlandó beismerni, hogy kétszer járt a Várban és büzhombát akart elhelyezni a miniszterelnökség kapujában.

Az elnök ezután összefoglalja az eddigi vallomásokat és Dula elé tárja, hogyan történt a gyilkosság.

Dula: Hamis jegyzőkönyveket terjesztettek elém. Hallottam, hogy kihozzák adatektivek a vádlottakat és ezért irtam alá a jegyzőkönyvet.

Az elnök: Bántották magát a detektivek?

Dula izgatottan ugrik fel a helyéről és kiabálva mondja:

— Még csak az kellett volna, hogy hozzám nyuljanak! Atharaptam volna a torkát annak, aki hozzám nyul! Engem ugyan nem üt meg soha senki.

Dula is konokul tagad.

A detektivek Bedő és Dula töredelmes vallomásáról.

Angyal László detektív felügyelő a nyomozás munkájáról tesz részletes vallomást. A kapu alatt találta a meggyilkolt öregot. Megtudták, hogy az öreg asszonynak van egy öreg barátja. Fel is hajtották az öreg Szaunert, de a nyom rossz volt. Ekkor bizalmasan jelentették a főkapitányságnak, hogy Bedő és Dula fent jártak a Várban és nagyon gyanúsán viselkedtek. Egy szót se kellett nekik szólni, amikor Dula már töredelmesen beismerte a gyilkosságot s utána Bedő is.

— Elkaptam, földhöz vágtam és a rohamkést átvágtam az öreg éksze-

résnek a torkát — mondotta vallomásában Bedő. Amikor a helyszínére kivezették, azonnal előre ment s megmutatta, hol rejtőzött el.

— Bedő, mit szól ehhez? — kérdezi Langer elnök, a vallomást sápadtan hallgató fiatalembertől.

— Muszáj volt valamit mondanom, hát megmondtam, hol rejtőztem el.

— Magától ment előre, — mondta Angyal főfelügyelő és megmutatta az éléskamara előtti helyet.

A tanúkihallgatások során Baral Róza igen terhelő vallomást tesz.

a két vádlottra. A tárgyalást pénteken folytatják.

Lövésre kész állapotban volt Fábry kezében a revolver.

Ténymegállapítások a Jogász- és Tisztviselő Körben történt véres dráma ügyében. Fábryt tegnap hallgatta a vizsgálóbíró. Tagadja a szándékosságát.

Szathmáryállapotarosszabbodott

A Jogász és Tisztviselő Körben lezajlott véres esemény ügyében a vizsgálóbíróságon tegnap teljes erővel megindult a vizsgálat. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki Fábry Kálmán ny. főhadnagyot, banktisztviselőt.

Háromnegyed 1 órakor vezette fel a fogházból. Az alacsony termetű Fábryt szürke ruha volt, kemény gallérral, arca borostás. Egy szurolyos fogházor kísértte fel a vizsgálóbíróságra. Fábry bátor, határozott lépésekkel haladt az ór előtt.

A folyosón összetalálkoztak dr. Gábor Jenő ügyvéddel, aki már a megbízást megkapta, de személyesen még nem ismerte Fábryt és csak ekkor ismerte meg. Dr. Gábor Jenő ügyvéd ezután bejelentette a vizsgálóbíróságon, hogy Fábry Kálmán ügyében a védelmet ő vállalta. Ezután eltávozott az épületből és

sárt ajtóik között megkezdődött Fábry Kálmán kihallgatása.

A kihallgatásról felvilágosítást a saját tónak nem adtak, de egyes részletek mégis kiszivárogtak.

Fábry előadta, hogy a trapikus estén Hajós Géza házában volt vendégségben. Ott vacsorázott, de csak kevés bort ivott. Onnan tíz órakor vett búcsút és felment a Jogász Körbe.

Mindjárt a kártyaszobába ment, ahol már folyt a bakk játék. Mindaddig nem történt semmi, míg fél tizenegy óra tájban Szathmáry meg nem érkezett. Szathmáry a nála szokásos szarkasztikus mosolyával arcán lépett a bakk-szobába és helyet foglalt a bakk-asztalnál.

Ő a harmadik helyen ült, Szathmáry pedig az ötödik helyen. Közöttük egy szék üres volt. Arról nem tud semmit, mintha ő Szathmárynak azt vágta volna a szemébe, hogy „tudja már, honnan volt Szathmárynak dollárja”.

Ilyen kijelentést nem tett.

Egyébként a történeteket úgy adta elő, mint az már ismeretes. Szathmáry agresszív hangon kérte vissza tőle a kölesön kért 200.000 koronát s amikor ezt megtagadta, heves vitatkozás után Szathmáry egyszer csak azt vágta oda neki, hogy

— Sz. házi.

Ű felháborodva vágta vissza, hogy

— Az az öreg apád!

Erre felugrott Szathmáry és ököllel az arcába vágott.

Beismerte Fábry hogy már megelőzőleg kikészítette revolverét az asztalra, de azzal védekezett, hogy ismerte Szathmáry rabbiátus természetét és azt csak megfélemlítésül akarta használni.

Megállapítást nyert, hogy Fábry csöbe töltötte a pisztolyt,

felhuzta a ravaszt megelőzőleg

és lövésre kész állapotban szegte Szathmáry fejének.

Ez a ténykörülmeny persze ellentmond Fábry védekezésének, de ez azért mégis megmarad ama védekezése mellett, hogy csak ijeszteni akarta Szathmáryt.

Fábry Kálmán kihallgatása délután 2 órakor ért véget, mely után kihirdette előtte Preineszberger Jenő táblabíró, vizsgálóbíró ama végzését, mely szerint Fábry Kálmánt előzetes letartóztatásba helyezi.

Ezután a fogházor lekísértte Fábryt az ügyészégi fogházba, ahol az egyik másodemeleti cellában helyezték el.

Fábry védője

a letartóztatási végzés ellen fel-

Beszélgetés Szathmáry Tihamér édesanyjával

A Nagytemplom Rákóczy-harangja bánatosan kong a tavaszi délután amikor a Bika-szállóba megyek hogy felkeressem a Szentesről Debreczenbe érkezett Szathmáry Gézánt, Szathmáry Tihamér édesanyját. A pertáznál megtudom, hogy a Szathmáry-család a 115. és 116-os szobában lakik. Felsietek az első emeletre s bekopogok a 115-ös szoba ajtaján:

— Lehet! — hangzott belülről.

A pamlagról egy kisirtsemű fiatal uri asszony áll fel s kérdőleg felem tart.

— A Szathmáryné nagyságos asszonyt keresem.

— Igen, itt lakik, tessék helyet foglalni s azzal beszélt a szomszédos szobába:

— Édes anyám...

A következő pillanatban már belép a szobába egy nagyon kedves, finom modoru öszshajju, középkoru uriaszony: Szathmáry Tihamér édesanyja. Szemei ki vannak sírva, de azért mégis nagy önuralom látszik arcából. — Bemutatkozom.

— Ismerete kérem a fiamat, — fordul felém, szelíden, jószágon.

— Személyesen nem, — feleltem — csak híres excessusairól. Uri fiu, de azért hevülékeny természetű. Legelőbb is én ilyennek láttam.

— Csodálkozom, — felelte bánatosan az anya, mert hiszen jó fiu volt, esendős volt a szülői házban. Odahaza Szentesen járt iskolába, ott végezte a gimnáziumot, majd katonaiskolába ment Budapestre. — Akkor még tartott a háboru és tudja, szegény rendkívül bátor volt! és onnan önbént jelentkezett a frontra. — A forradalom kitörésekor teljesen kitaszítva került Szentesre, haza. De elkerült a szülői háztól. Jó fiu, szegény, csak ha ivott volt veszekedős természetű.

— Debreczenben — mint nekünk írta — nagyon szeretett lenni, talán

lebezést jelentett be a kir. törvénytörés vádlottaként.

A vádtaúncs a közeli napokban fog foglalkozni a fellebbezéssel. A vizsgálóbíró a megindult vizsgálatot nagy erélyvel tovább folytatja és legközelebb több tanut fog ebben az ügyben kihallgatni.

Szathmáry agyvelőgyulladását kapott.

A súlyos betegen élet-halál között vívódó Szathmáry Tihamér még mindig eszméletlen állapotban fekszik a sebészeti klinika férfi osztályán. — Állapotában semmi javulás nem mutatkozott, sőt tegnapi állapotát határozottan rosszabbodott, a mennyiben a hőmérséklete tegnap egész nap hevesen emelkedett. — A délelőtti órákban meggyengült érverése,

míg hőmérséklete 39.5-re ugrott fel.

Időnként fel-fel nyitja szemeit, azonban se lát, se hall, majd nagyokat sóhajtván szemeit lehunyja és hőrög. — Kezelő orvosai tegnap úgy nyilatkoztak a „Debreczen” munkatársának, hogy Szathmárynál agyvelőgyulladás lépett fel. Ennek ellérése is még bajos felépülése, szintugy halála felől jóslásokba bocsáj kozni.

A tegnapi délután folyamán Szathmáry hőmérséklete újra emelkedett. Este felé mély álomba merült. Szathmáryt mesterséges uton táplálják. — Éjszaka 12 órakor a sebészeti klinika azt a felvilágosítást adta, — hogy Szathmáry még mindig önkívületi állapotban van. Lába este 39.5 volt. A tegnapi nap folyamán új kötelet kapott úgy a karjára, mint a fejére. Állapota változatlanul válságos.

azért, mert távol volt a szülői háztól s a szülői ellenőrizéstől.

— Mondja kérem, fordul hozzám, meglátogatta a fiamat? Milyenek találja az állapotát?

— Bizony, súlyos beteg szegény, — de talán meg lehet menteni az életnek.

— Jaj, jaj, de nagy bánatot okozott nekünk. A barátja: Tassy táviratozott nekünk s erre leányaim és én, meg a vóm jöttünk le Debreczenbe.

A tisztas ur asszony egész tartása nagy önuralmat árult el, de mégis meglátszik rajta a bánat. Rendkívül csodálkozik, hogy a lapok nagyon hidegen, ridegen foglalkoztak az esettel Szathmáry Tihamérrel illetőleg. Ez fájhat is az ur asszonynak, mert hiszen mégis csak a fia.

Elbucuszom a családtól s vissza-taló szavak után lejövök a 115-ös szobából, ahol egy ur asszony sok-sok könnyet etett gyárrt. Ez az anyák osztályrésze.

A Bika halljában találkozom szentesiekkel. — Erdeklődésemmre megtudom, hogy Szathmáry Tihamérnek nagybátyja: id. Szathmáry Tihamér ellenforradalmi főispán volt annak idején Szentesen. Kinevezése után maga mellé vette ifj. Szathmáry Tihamért s talán ki is nevezte főispán titkárnak, de erre vonatkozólag semmi biztosat nem lehet megtudni.

A

Baksör

csapolást

a

Gambrinus

már

megkezdte

KALAPOK

legolcsóbban

Hermann és Friedmann

Plac-utca 10.

Fagyás ellen „FROGENOL” készíti

BÁNO ANDOR Arany Angyal gyógyszertára

DEBRECEN, Plac-u. és Szent Anna-utca sarkán.

Hírek

TÉVEDETT A MEDVE.

— Budapesti levél. —

Tavas van. Bár még csak februárban vagyunk s a Meteorológiai Intézet több külföldi tudóssal egyetértve, kemény telet jósolt, sőt amerikai jelentés szerint ez évben nyár se lesz, tagadhatatlanul tavasz van. A természet repitenskedik s nem akar a sarkvidékek szerint igazodni. Bezzeg tíz év előtt, mikor a háború rémes vihára az egész kontinensen végigsüvített s a Kárpátokban kúzdák epedve várták, óhajta emlétek egy kis napsugarat, egyre késett a tavasz s mire eljött, nem sok áldást hozott. Az idő változik. Ismét borult s Trianonnal beállt a tél. A kemény fagy. De talán ara is tavaszodni fog.

Gyertyaszentelőkor kíváncsian tekintetem ki; milyen idő van, mit is szól a medve? A nap sültött s a medve, árnyékától alaposan megtjedve, bujhatott vissza barlangjába, hogy még hat hélig teljen. Tehát még hat hélig rossz idő lesz. Rossz a városnak, de hasznos a szomszagos anyaföldnek; lesz hó, eső, jó termés s így talán a hazai buza se lesz drágább az amerikaiánál. Hiu remények! Ugy látszik, már a medve is tévedett. — Hiába, ő is halad a korral. Végre valaki felvilágosított, hogy nekünk már nincs is medvének; ő is idegen honos lett s már csak a csehéknak, az oláhoknak jelzi az időjárást. De ha náluk fagy is, nálunk tavaszodik.

Az embereket is felvidítja kissé a szebb idő. Legalább fűtőanyagra nincs gond. Öreg, fiatal egyaránt örül a napnak, mely nemcsak külsőleg melegít, melynek sugarai a szívünkig is elhatolnak.

Tavas van. Az Andrássy uton a jövő kertje virágozik. Gyermekek-csék, apró hölgykék s pavellek tüpegnék dajkálással a Városliget felé. Az öregeknek a korzósó aranyifuság láttára békebeli tavaszok jutnak eszükbe....

De nem szabad megfeledkezünk a 25 aranykorona adót fizető kutyákról sem; ők is vigan sétálgatnak ifjú gazdáikkal. Főleg farkaskutyák gardirozózzák a fiatal hölgyeket. Az apró selyempincsiket még bársonytakaróval óvják a szellőtől. — Ezek úgy sétálgatnak, mintha ők lennének a kutya-világ arisztokratái.

A prémes bundák lassanként eltűnedeznek, hogy helyét adjanak a könnyebb tavaszi ruháknak, kosztűzőknek. A kalapszalmonok kirakataiban itt-ott már szalmakalapokat látnunk s a nők a jégpálya helyett a strandokról kezdenek beszélgetni. Uj gond van; mi lesz az idei nyaralásunk?

Milleker és Hankiss professzorok előadásai.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam francia ciklusának utolsó előtti előadásnapján, ma délután öt órakor Milleker Rezső egyetemi tanár Franciaország földrajzáról, Hankiss János egyetemi tanár pedig Párisról tart előadást. Mindkét előadást a Kollégium dísztermében tartják.

A Férfi Liga összejövetelt tart szombaton.

Az Eucharisztikus Férfi Liga vezetősége ezúton hozza a tagok tudomására, hogy a múlt szombaton a katolikus bál miatt elmaradt összejövetel helyett fontos dolgok megbeszélése, most szombaton, febr. 21-én este fél hét óra körül jönnek össze a Varga-utcai elemi iskolában. Mivel a tárgysorozat meglehetősen bővítésre került igen fontos dolgok várnak elintézésre, kívánatos, hogy a tagok feltétlenül teljes számban és pontosan szíveskedjenek megjelenni.

Szép Miklós továbbra is fogva marad.

Döntött a vádtanács. — A megtévedt fiatalember védője visszaadta megbízatását.

Szép Miklós bűnügyében mint már megírtuk, Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a vizsgálatot befejezte s ennek eredményeként a megtévedt fiatalembert vizsgálati fogságba helyezte. Ezt a vizsgálóbírói végzést Szép Miklós megfellebbezte a kir. törvényszék vádtanácsához. A fellebbezéssel foglalkozott a kir. törvényszék vádtanácsa Kesserű Lajos törvényszéki elnök elnöklésével Részler Ervin törvényszéki bíró előadásában. A vádtanács a fellebbezést elutasította azzal az indoklással, hogy a vizsgálóbírói végzés minden tekintetben helyes.

A vádtanácsnak ezt a határozatát

tegnap hirdették ki Szép Miklós előtt aki felfolyamodást jelentett be a táblához a határozat ellen.

Az ügynek most egy érdekes részecskéje van. Eddig ugyanis is Szép Miklós a védelmével dr. Öreg Béla ügyvédet bízta meg. A védelmet azonban nem vállalja tovább dr. Öreg Béla s a megbízást visszaadta megbízójának, egyben ezt bejelentette a kir. törvényszék vizsgálóbírójának.

Ezek szerint most ez az érdekes ügy védő nélkül áll. Hogy ki fogja vállalni a védelmet ebben a kényes ügyben, az még bizonytalan.

Véres verekedés a főkapitányságon.

Egy mérnök megvert egy igazgatót.

Budapest, február 19. A főkapitányság épületében déli 1 órakor izgalmas és véres botrány játszódott le egy részvénytársasági igazgató és egy mérnök között. A főkapitányság detektív osztályának egyik szobájában ma kihallgatták Kertész Józsefet, a Cuprum részvénytársaság igazgatóját és a vállalat egyik német nyelvű alkalmazottját, aki ellen a vállalat kisebb sikkasztás miatt feljelentést tett.

A németországi fiatalember Darvas Lajos mérnök kíséretében jelent meg a főkapitányságon, aki tolmácsként szerepelt. Mikor a kihallgatás után távoztak a felek, a folyosón Darvas mérnök az igazgató után futott és öklével többször arcába sújtotta.

Nagy dulakodás, megkiáltás hallatszott; a detektívek a verekedőkhez rohantak és szétválasztották azokat. Ekkor már az igazgató vérzett. A rendőrorvoshoz vitték, aki megállapította, hogy az arca csupa vér aláfutás és a homlokán felrepedt a bőr, a kapott ökölesapások következtében.

A rendőrségen kihallgatták az eset szereplőit és a szemtanúkat és ebben az ügyben külön eljárást indítanak. Darvas Lajos mérnök kihallgatása során azt adta elő, hogy egy régebbi ügyből kifolyólag elintézetlen ügye van az igazgatóval, akit e miatt támadott meg, így akart magának elég tételt szerezni.

Bonyodalmak egy kényszeregyezési eljárás körül.

Mennyit ér a bagaméri malomtulajdonos vagyona.

Fár héttel ezelőtt B. Molnár Gyula bagaméri malomtulajdonos fizetésképtelenségét jelentette be és kényszeregyezési eljárás megindítását kérte maga ellen.

B. Molnár a hitelezőinek 30 százalékos egyezséget ajánlott fel, noha a bírósághoz benyújtott kényszeregyezési ajánlatban vagyoni állapotát a másfél milliárd korona passzívával szemben 600 millióra becsülte.

A dr. Bajnay ügyvéd útján beadott kényszeregyezési kérelemnek alapján a törvényszék elrendelte a kényszeregyezési eljárás megindítását s az erre vonatkozó tárgyalást dr. Szép László törvényszéki bíró tegnap kezdte meg.

A tárgyaláson elsőnek Herkélyi Gyula ny. csendőrezredes, mint vagyongfelügyelő terjesztette elő jelentését, melyben az aktívákat 600 millió koronára becsülte. Szép László bíró ezután megindította a vagyongfelügyelői jelentés felett a vitát, melyhez elsőnek dr. Fényes Endre ügyvéd szólott hozzá, aki körülbelül ötszázötven millió korona érdekeltség nevében jelent meg a tárgyaláson. — Beszédében kijelentette, hogy a vagyongfelügyelő előterjesztését nem fogadhatja el, mivel az adós által meg-

jelölt aktívákat körülbelül felére értékeli, mint ahogy azt maga az adós felbecsülte. Ha az adós értékelését vesszük figyelembe, akkor a felajánlott 30 százalékat helyett 90 százalékat kellene megítélni a hitelezőknek. Rámutatott arra is, hogy e két értékeléssel szemben van egy harmadik értékelés, Bagamér község bizonyítványa, mely 3 milliárdra becsüli B. Molnár Gyula vagyonát. A hitelezők éppen ezen bizonyítvány alapján nyújtottak hitelt az alperesnek.

Ezek alapján kérte a tárgyalás elhalasztását s megbízóinak érdekében B. Molnár vagyoni állapotának bírói felbecsülését.

Dr. Salgó László ügyvéd ellenőrző biztos kijelentését kérte, melyhez dr. Kemény Viktor is hozzájárult.

Hosszas vita után a törvényszék elfogadta dr. Fényes előterjesztését és a tárgyalás elnapolása mellett döntött, egyben pedig a vagyoni állapot megvizsgálására ellenőrző bizottságot rendelt ki, melynek tagjainul dr. Fényes Endrét, Horváth Andrást és ifj. Popovits Gyulát kérte fel.

Szakértőkként Ledmicky iparfelügyelőt és Lukács Jenő főmérnököt nevezte ki a bíróság.

Verböczi Bajtársi Egyesület Horthy Miklós Törzse

f. hó 19-én este 8 órai kezdettel az Arany Bika üvegtermében dísz-táborozást tart. Az agilis rendezőség mindenképpen rajta van, hogy a dísz-táborzás jól sikerüljön. Komoly és vig szavaltatok, dialóg, tánc és szíamender teszi változatossá a dísz-táborozás műsorát. Műsor után tánc.

A női felső kereskedelmi iskola szombat délutáni Jókai ünnepségére jegyek már csak korlátozott számban kapható a színházi pénztárnál.

Egy miskolci képviselő és szerkesztő a debreceni törvényszék vádtanácsa előtt.

Tegnap délelőtt a debreceni királyi törvényszék vádtanácsa dr. Rézier Ervin elnöklésével Reizinger Ferenc Miskolc város szociáldemokrata képviselőjének és Fazekas Sámuel a miskolci Reggeli Hírlap főszerkesztőjének ügyét tárgyalta.

A vádtanács Reizinger igazgató vétsége, Fazekast pedig a bíróság megrágalmazása miatt vád alá helyezte. Mindkét fél ügyvédi képviselőjét dr. Fényes Endre látta el.

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban tegnap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Bodnár Etelka ref. 9 hónapos, Pestit utca 4., Zatkó Imréné Czéder Anna rk. 64 éves, Piac-u. 58., özv. Sipos Jánosné Kocsis Zsuzsanna ref. 83 éves, Csapó-u. 23., Molnár Andrásné Kaszás Eszter ref. 52 éves, Eötvös utca 49., Fábrián Etel ref. 6 hónapos Emerich-u. 16.

Születések.

Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Baloncsek László ny. államv. értesítő, fiu László, Jaszemo its István ny. pénz. titkár, leány Ágnes Anna, Pasch Béla kovács m., fiu Ernő, Bancsi József kisuvaros, leány Katalin, Hajdu István Erdő elepítő, fiu halva született, Kiss Antal államv. m., leány halva született, Tóth Róza háztartás, fiu Dezső.

Szék kultúrászűzem Kocsuth-u. 22

Köszönetnyilvánítás.

Boldog emléktű drága jó feleségem temetésén résztvevő kedves rokonnak, barátaink s jó ismerőseink, kik megjelenésükkel s vigasztaló szavaikkal mélységes fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fátározásukért ezúton is fogadják hálás köszönetünket. — Ifj. Balogh János és családja.

Angol gyapju HARISNYÁK Frank Edénél

Ivott már Salvator sörét?

Élvezte nemes ízét? Rubin színét? Tejszínsűrű habját? Érezte gyógyító hatását? Frissen csarolva, kizérőlag a Bikában és az Angol Királynőben.

— Szepessy Ferencz tánciskolájában az új táncanfolyam hétfőn veszi kezdetét. Diákoknak d. u. 6-tól 8-ig, kereskedőknek és iparosoknak este 8-tól 10-ig, Beiratás Simonffy-utca 1c.

Hirdessen lapunkban.

Vigyázat! **Vigyázat!**

Olcsó, könnyű tartós cipőket

Glück

cipőáruházában Bika mellett szerezhetők be
Olcsó reklám cikkeink

Női féltűzős lack kaplis francia és amerikai . . . K 250 és feljebb	Divatos spanglis párja K 250 és feljebb
Barna bagaria fél angol és francia . . . K 295 és feljebb	Férfi francias amerikai K 295 és feljebb
	Gummi talpu fekete és barna . . . K 450 és 490

Azonkívül gyermek színes és fekete női csipő, valamint férfi sapkáknak nagy választék. — Tiszviselőknak árengedmény

A Mansz és Iparoskör bálja fényesnek ígérkezik.

Husz pár körmagyart táncol.

A Mansz. iparos szakosztálya és az Iparos-kör f. hó 22-iki bálját a rendezőség a régi bálók nyomdokaiban kívánja megrendezni a Bikaszálló dísztermében. A régi nagymultú polgárikör és iparos bálók mindenkor a puritánság és nemes egyszerűség jegyében folytak le, a mikor a polgárság színe-java gyűlt egybe, hogy egymás társaságában néhány kellemes órát eltöltsenek.

A régi bálókban is a bálányák és ezek ünnepélyes fogadása és felvezetése volt a bál fénypontja. Ez alkalommal a Mansz. kebeléből a szakosztály két tekintélyes asszonya, mint Jarkas Gyuláné és Fuchs H. Imréné lesznek a bálányák. Az iparos kör részéről ugyancsak két neves iparos neje, mint Wessely Antalné és Végh Gyuláné. A bálányákat magyarruhás asszonyok és leányok sorfala között vezeti fel a gyönyörűen díszített pódiumra Palotay Lajos szertartásmester, virággal s szallaggal díszített pálcával. Dismagyar ruhás asszonyok lesznek: Vecsei Nagy Endréné, Debreczeni Lajosné, Prahács Józsefné, Palotay Lajosné, M. Nagy Mihályné, Papp Mihályné, Székely Gergelyné, vítez Kárpáthy Pálné, Fekete Kálmánné. — A bál egy gyönyörű körmagyarral kezdődik, amelyet 20 pár táncol s amelynek betanításán és rendezésén Ch. Perczel Karola táncotanárnő fáradozik. — A körmagyart a következők táncolják: Bartha Böske—Zengevald Gyula, Fehér Kató—Kállay Sándor, M. Nagy Ilonka—Sághy István Tolnai Ilonka—Nagy Zoltán, Wessely Margit—Vántsa Tibor, Zengevald Margit—Nagy Márton, Polgár Irénke—M. Nagy Mihály, Faragó Böske—Nagy Imre, Kovács Mária—Wolfarth Ernő, Nagy Júlia—Sándor Imre, Faragó Juliánka—Gyulai Gábor, Gramantik Böske—Szalay János, Süvöltős Margit—Juhász Zsigmond, Póth Rózsika—Ormós István, Süvöltős Kató—Juhász László, Gramantik Margit—Sz. Nagy Pál, Kovács Bella—Kárpáthy József, Vidovich Alice—Hajdu István, Vidovich Baby—Benesik László Gyarmathy Pirike—Major Lajos.

A leányok a régi magyar táncmulatságok tradícióját kívánják felújítani, amikor táncosaikat különböző jelölésű csillommal fogják a nővilágban megajándékozni.

A bál iránt az egész iparos társadalomban óriási az érdeklődés. Ha valaki meghívót tévedésből nem kapott és erre igényt tart, jelentkezhet a bál irodában délután 6—8-ig, Simonffy-u. 1. c.

Új telefonkönyv jelenik meg.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 23081—924. számú rendeletével megbízást adott a Postás és Táviró Banknak új vidéki (interurban) az egész ország előfizetőit magában foglaló betűrendes telefonkönyv kiadására. Ezt a könyvet legutóbb 1922 novemberben hivatalos kiadományként a m. kir. posta adta ki. Az országos betűrendes telefonkönyv Szaknévsorral egybekötve fog megjelenni. A könyv most van összeállítás alatt, miért is felhívjuk a telefonelőfizetőket, hogy amennyiben cégüket úgy az országos Betűrendes Telefonkönyvben, mint a Szaknévsorban több helyen kívánják szerepeltetni, e kívánságukat a szerkesztőséggel (Budapest, 9. ker., Lónyay utca 41. Tel.: József 155—68) vagy kiküldött munkatársukkal haladéknélkül közölni sziveskedjenek.

Kalap

divat formában már . 100 ezer K
Kötő ing fehér . 125 ezer K.
Színes ing 2 gallérral . 115 ezer K.

Wernernél, Piac-utca 72.

A debreceni Mezőgazdasági Kamara a tavaszi vetőmaghitel kiterjesztését és azonnali folyósítását sürgeti.

Az állam által a tavaszi vetőmagvak beszerzésének elősegítésére vetőmaghitel engedélyeztetett. Az állam rendkívül nehéz helyzetére tekintettel a hitelkeretek azonban oly rendkívül szűkösek, hogy még a vetőmagvaikat tényleg beszerezni képtelen gazdák részére sem lehetséges mindnek juttatni.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezért most felirt a kormányhoz és egyrészt a hitelek felemelését kérte, másrészt azt sürgette, hogy a vetőmaghitel azonnal folyósításának, mert a korai kitavasodás miatt a vetőmagra máris szükség volna. Mezőgazdasági Kamaránk közli az érdekeltekkel, hogy a vetőmaghitel nem a Kamara intézi, hanem a 100 holdon aluliak részére a megyékben illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség; a 100 holdon felüliek részére pedig a Tiszántúli Közzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet folyósítja.

Az utóbbi hitelszövetkezet is azon-

ban csak azoknak folyósíthat vetőmaghitelt, akiket az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségek a szövetkezetekhez előterjesztenek. Mindenki, aki a Közzeti Hitelszövetkezetnél kíván vetőmaghitelt, jelentkezzen az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségnél azonnal, minthogy a Közzeti Hitelszövetkezet vetőmagkeretét a kormány megszüntette; hogy t. i. mily összegeket nyújthat egy-egy megyében.

A hitelkeret, melyet így az állam előírt, meg sem közelíti a tényleges szükségletet, tehát csak azok forduljanak a szövetkezetekhez, akik jelenleg vetőmagbeszerzésre képtelenek, másrészt azonban a hitelre feltétlenül felelősek, mert a hitelszövetkezet csak a megszokott szűk keretek határáig tudhat folyósítani ily hiteleket. Figyelembe ajánljuk tehát — hogy ne közvetlenül a Közzeti Hitelszövetkezetekhez, hanem a gazdasági felügyelőséghez forduljanak az előjegyzésért.

Inzultáltak a temesvári szigurancafőnököt, mert magyarul beszélt.

A temesvári jegyzőtanfolyam hallgatói voltak a támadók

Temesvár, febr. 17. Érdekes afférvá volt tegnap éjjel a temesvári vasúti állomás éttermében Popescu temesvári szigurancafőnöknek. Popescu néhány vidéki vendégét kísérte ki az állomáshoz és a vonat beérkezéig az étteremben foglaltak helyét az egyik asztalnál. A vendégek esendesen beszélgettek a szigurancafőnökkel, amikor váratlanul három itas állapotban lévő fiatalember állított be az étterembe, akik hangos lármával italt követeltek a vendégek tulajdonosától.

A vendéglős arra való hivatkozással, hogy záróra után van, megtagadta az ital kiszolgálását. Popescu szigurancafőnök eközben esendesen tovább diskurált vendégeivel és a társalgás magyar nyelven történt. — Az egyik fiatalember ekkor odalépett Popescu elé és agresszív módon követelte, hogy a szigurancafőnök hagyja abba a magyar beszélgetést és ha valami mondanivalója van azt mondja el románul. — A sziguranca-

főnök természetesen erőlesen kikérte magának a moleztálást és figyelmeztette a hangos fiatalembereket, hogy hagyják abba a zajongást. — A fiatalemberek azonban tovább lármáztak, majd az egyik hirtelen Popescuhoz ugrott és a mitsém sejtő sziguranca főnököt arculütötte. Popescu azonnal elégtételt vett magának, ami általános verekedésé fajult, mert a három garázdálkodó fiatalember támadott a szigurancafőnökre, aki a védekezés hevében oly súlyosan ütötte meg az egyiket, hogy később kórházba kellett szállítani.

A verekedésnek a rendőrség közbe lépése vetett véget. A garázda fiatalembereket előállították a rendőrségnek, ahol kitént, hogy mindhárom a temesvári jegyzői tanfolyam hallgatói. A súlyosan sebesült fiatalember Bilig Károly, aki német származású dacára román tulzó és többször részt vett különböző tüntetéseken, a miért több eljárás folyik ellene.

Vigyázzni kérem a cégre!

3 féle női harisnyát reklámképen gyári árban bocsátok a mélyen tisztelt vevőközönség rendelkezésére

1 pár női harisnya dupla tép, magas sarok, hátul varott 25,000 K
1 pár selyem hór legfinomabb minőség 45,000 K
1 pár selyem harisnya 79,000 K

HAVAS harisnyaáruház Bádógos utca 9.
(Tisza-palota)
L. B. O. és Tranelta selyem harisnyák minden színben kaphatók

Ismét vászonhét

Starknál

Piac utca 7. Vecsei ház

Sikerült egy nagyobb tétel vásznat vennem igen olcsón.

Olcsón vettem! Olcsón adom!

Figyelem, áraim a következők:

1 mtr. 76 cm. széles la Kalotaszegi vászon . . . K 11 800
1 mtr. 80 cm. széles la nehéz vászon K 12 800
1 mtr. 75 cm. széles la vestag v s o i K 16 500
1 mtr. 80 cm. széles la mosott sifon K 17 200
1 mtr. 80 cm. széles la keletgyevászon K 19 000
1 mtr. 82 cm. széles, olyan mint a lilliom K 22 500
Lepedővászon K 13,000-tól

Továbbá női és férfi jehérmétek, szövetek, selymek minden emü mosó áruk, damasztok, ág- és asztal garnitúrák, menyasszonyi keletgyék óriási választékban

Kérem cégre figyelni!

Árdrágítás miatt elítélt szabómester.

A büntetőtörvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Tegdes János Péterfi utcai szabómester árdrágítási ügyét. Kovács tanár 1924 augusztusában egy kabátot küldött el Tegdeshez, hogy a magával hozott saját anyagából csináljon rá másik gallért és varrjon ki két gomblukat. A mester 200 ezer koronát kért a munkáért. Mivel kifizetésre került volna a szabómester, Kovács megüzente, hogy soha nem találja a kért összeget és azt tévedésnek hiszi, kéte egyben, hogy korrigálja Tegdes a számlát. Ő azonban ragaszkodott a kért összeghez és azt Kovács ki is fizette, de egyúttal feljelentést tett a törvényszéknek. Az egyben két szakértőt hallgattak ki. Az egyik — Selyei szabómester — kijelentette, hogy a Tegdes műhelye nem számíthat fel ennyi munkáért 50 ezer koronánál többet. Még legelső szabóműhelyben sem kellett 100 ezer koronánál többet fizetni — ugymond. Hasonló szakvéleményt terjesztet be Friedruhakereskedő és szabómester is. A törvényszék árdrágítás vétségében mondia büntösnek Tegdes János, akit ezért 1 millió korona pénzbüntetésre ítélt. A felek perorvoslatot jelentettek be.

ELISMERT, LEGJOBB
FÉRFI FÉHÉRMEMÜEK
HERMANN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10. SZÁM

— A Kalapüzem étesíti vevőkörét, hogy a tavaszi szalmakalap újdonságok megérkeztek és az alkakításokat megkezdtek. Piac u. 19.

x Tűkörgyártás, üvegcsiszolást régi tűrók újítására Sipkovics Béla üvegipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35—

— Hentesek és más árusok figyelmébe. F. hó 19-én, csütörtökön este fél 8 órakor a két szabóosztály együttes ülést tart az ipartestület kistermében. Tárgy: Résvényjegyzés a felállítandó vásárlótárnál. Tekintettel az ügy sürgető és fontos voltára, teljes számu és pontos megjelenést kér az Elnökség.

— Steiner Ferenc a bécsi Operai magyar származású világhírű kamaranékes, a dal fedelme, a Zenekedvők körében febr. 26-án este 8 órakor hangverzenyez. Nemtagoknak jegyek a Méliusznál és Keszthely és Kronovitznál.

KITÜNŐ TEJSZINHABOS KÁVÉ
Sebőknel, Kossuth-u. 22.

Ne vegyen
hálót, ebédőt,
konyhabutort
addig, míg megnem tekint
Bálint Sándor
műbutor asztalos
butorraktárát
Kossuth-ut a 5.
Gambrinus átjáró.

Vadbőröket
a legmagasabb napi árban
veszek.

Rókat, nyestet, vadmacskát, nyulat készítenek. Ugyanott kész és feldolgozatlan szőrmeáruk kaphatók.

Köváry
szűcs. Piac-utca 42.
szám. (Pannónia-szálló udvar.)

Színház

Jókai centennárium a Csokonai-színházban.

Debrecen egyik legfontosabb kulturális helye, a Csokonai-színház is méltó részt kívánt venni Jókai centennáris ünnepségéből. Tegnap este a nagy író emlékezte jegyében zajlott le, kezeletlen ünnepélyességgel. A Szigetvári vértanúk szomorújáték I. felvonásával és az Aranyember dráma II. felvonásával a nagy író hazafias és emberi jó gondolatokban tellegzően leggazdagabb színpadi műve került színre. A szomorújátékban Thuróczy Gyula Zrínyi szerepét nemcsak pártosszal, izzó benső égéssel elevenítette, Rajz Ferenc Szalim szerepében tiszta, szabályos, egyszerű beszédstílusa ragyogott, Halasi Mariska Anna szerepében megrendítő drámaisággal fektette le a legkiválóbb előadók művészi képességét próbára tevő szomorújáték jeleneteinek hatásos sikerét.

Az Aranyemberben Jókai örökbecsű magyaros humorát fogta fel és rögzítette meg László Gyula, aki Brazovics Athmár kitűnő szerepében osztatlan sikert aratott. Császár Rózi a bánatos Frisca szerepében erő bensőséggel, megragadón színes prózai skáláját ragyogtatta.

Unger, Halasiné, Halasi Mariska és Thuróczy a többi szerepekben jelentett tökéletest. A színház centennáris estjének harmadik részét a Cigánybáró operette II. felvonása képezte. Barinkay tenor szerepét Bárdonyi Ferenc énekelte precíz tudással. Partnere, Kóbor Irén Szaffy szerepében, Gyöngyössi Mária Cipra szerepében adta vissza ennek a szépséges zenéjű magyar operettnek a soha el nem múló értékét. Csolnaker Gyula, Virágháty Lajos, Halasiné, Krompachy István, Szigethy Andor, Torma Gusztáv, Witt Böke és Sötét Balázs együttese is nagy mértékben hozzájárult a sikerhez.

„Csak azért is”

Than Gyula tizedik szindarabja.

Pénteken eredeti szindarabot mutat be a Csokonai-színház, Than Gyula vigjátékát, melynek címe „Csak azért is.” Ez a bemutató a tizedik szindarabot hozza Than Gyulától a Csokonai-színház színpadára és a színháznál nagy sikert jósolnak az új darabnak, mely tiszta levegőt vigyáz. Érdekes, hogy sokkal több nő szereplő játszik benne mint férfi. Míg az e.ész drámai női ensemblét foglalkoztatja Than Gyula új darabjában, addig a férfiak közül csak Rótkó, Thuróczy és Rajz Ferenc jutnak szerephez.

A pénteki bemutatóra már árusítja a jegyeket a színházi pénztár.

Színházi iroda jelentése.

Legénybucsu, ez a közkezdelt, mulató, gyönyörű zenéjű operette került ma, hosszas pihentetés után felújításra. A nagyszerű szerepeket Kóbor Irén, Kovács Teréz, Bárdonyi Szigethy, Markovits, Hortobágyi játszik.

Eredeti premiére lesz pénteken. Than Gyula „A mi felünk”, „Bozátí aran asszony” stb. kiváló szerzőjének legújabb pompás vigjátéka „Csak azért is” D. bérletben kerül bemutatásra.

Maricza grófnő olcsó helyárrakkal vasárnap délután.

Legjobb, legolcsóbb békebeli minőségű sütemények Sebőknel

Tőzsde

Esett a buza és rozs ára

Tartózkodó vélekedv mellett nyitott az árutőzsde. Az amerikai tőzsdéken bár szilárd volt az irányzat a buza egyes határidőkre olcsóbodott.

A piacon csak a tőzsideidő vége felé fejlődött ki üzlet. A rozs 7500, a buza 2500 koronával esett, a tengeri is gyengült 2500 koronával. A zab és korpá szilárd volt.

Hivatalos árak: Buza 76 kg-os tiszavidéki 582 fél—585, pestmezei és dunántúli 580—582 fél, 78 kg-os tiszavidéki 592'5—595, pestmezei és dunántúli 590—592'5, rozs 492'5—497'5, takarmányárpa 400—420, sörárpa 480—500, zab 430—440, tengeri 277'5—182'5, köles 300—305, korpá 240—245 ezer korona Budapesten 100 kg-ként, zsákkal együtt.

Az értéktőzsde szilárd volt.

A nyitás után nehezen indult a forgalom s a kedve len hangulat következtében kisebb áresések álltak elő. 12 órakor az irányzat hirtelen megszilárdult a nagyokú vásárlások révén. A bankok vásárlásaihoz csatlakozott a spekuláció is, úgy hogy é énk nagy üzlet fejlődött ki. Ez az irányzat egészen a zárlatig tartott.

Az utőtőzsde is szilárd maradt.

Leccsengetés után a vásárlási kedv tovább fokozódott. Az irányzat szilárd a forgalom azonban 2 óra után valamivel kisebbedett.

Árfolyamok: Georgia 319, Kereskedelmi Bank 1140—1160, Ganz-Danubius 2575—2580, Magyar Hitel 426, Magyar Cukor 2180, Fegyver 825, Rima 151, Osztrák Hitel 162 (pénz) Salgó 540, Urikányi 890, Köszén 2890, Magnezit 1720.

Zürichi zárlat.

Páris 27.50, London 24.78, Newyork 519 önyolcad, Brüsszel 26.40, Milánó 21.37 50, Hollandia 208 70, Berlin 123 önyolcad, Bécs 0.0073 17 50, Szófia 3.77.50, Prága 15.45, Varsó 100, Budapest 0.0072, Bukarest 2.62.50, Belgrád 8.50.

Az aranykorona árfolyama.

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének árfolyamán számítva) 14,701 fél papirkorona.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	71960 K	72490 K
Angol font	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28767 K	29043 K
Francia frank	3835 K	3859 K
Svájci frank	13821 K	13975 K
Léva	520 K	528 K
Cseh korona	2131 K	2151 K
Lira	2959 K	2991 K
Lei	361 K	363 K
Dinár	1160 K	1182 K
100 n. m. rka	16970 K	17134 H
Lengyel marka	— fill.	— fill.
Osztrák korona	101.80	102.40

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r.-t. nyomdájában.

Előrendülő kártyás
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Mosott rongyot
vesz a „Tiszántúli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Patkányt,

egeret 48 órán belül mindenki kiirhatja, ha hatóságilag szabadalmazott patkányirtót a g y o n olcsón

STERN

festéküzletében Piac-utca 10 (Bikával szemben) vásárol. Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

OLMOT

bármely mennyiségben vagy lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

LEGISZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

FELEDHELM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZERZHEKÖK BE

Vigyázz Új üzlet! Vigyázz

Szörme és fehérneműáruház

Piac-utca 64. sz.

Női-, leány- és férfi fehérnemű osztály!

Óriási választék mindenféle fehérneműekben gyári árban. Szörmek és prémhörök leszállított árban

Saját érdekében tekintse meg kirakatainkat

Vigyázz Új üzlet! Vigyázz

TISZÁNTÚLI HIRLAP

könyvnyomdával

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésebb kivitelben

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreceni, Debreceni Független Újság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűs szó 1600 koro

AJÁNLAT

Zongora Wirt gyártmány, egész új megérkezett. Schmidt zongoraraktaiban. E543

Kitűnő porosz szén 90000 korona mázsánként, Bartha, szentelep. Ispótya-u. 3b. Telefon 785. E544

Perzsa fonal, kelim pamut, smirna anyagok és mindenféle pamut legolcsóbban kapható. Silágyi, Széchenyi-u. 1. H91

Tűzifa és szén legolcsóbb beszerzési helye Erdélyi tüzfahozatal. — Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. E566

Heneserek, diványok készen Bófi kárpitosnál, rendeléseket jutányosan vállalkoz. Magoss-utca 19. E491

Nagy Gyula, Bika bérház, József kir. herc. utca. Vállalkoz: ruhahímzést, azsurozást, pikózást, zsebkendő-azsurozást, gombkészítést, kézimunka előrajzolást, monogramhímzést. H292

Azsurozást különböző szélességben bedizést, aplikálást jutányosan végez. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H21

Pénze után legnagyobb kamatot fizet ma a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat Debreczen, Veres-u. 9. H131

Ora, ékszer javításokat szakszerűen, jótállással készít Sretter János. Batthyányi-u. 13. F91

Perzsa fonal, kelim pamut, smirna anyagok és mindenféle pamut legolcsóbban kapható. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. E554

Szabni és varni tanítók, 1363-vo Szabni és varni tanítók, hölgyek saját ruháikat készítik. Tabók Ilona női szabó, Kut-utca 1. sz. H 152

Vállalom az udvarkertek díszítését fanyesést, gyümölcsfa ápolását, sírcsínálást szolid árak mellett. Máz János kertész, gróf Leimnigen-utca 29. sz. E554

Arpa vetőmag Bauer-féle nemesített mag utnterméséből, mely a múlt évi rossz tavasz dacára kitűnő termést adott, még néhány mázsa kapható Engel Lászlónál, Verbőczy-utca 3. sz. E556

Magyar szabadság. Legújabb rendszerű Frenel-féle takaréktűzhely, mely felülmúlja az eddigi készítményeket. Előnye: jobb és baloldalára átfordítható, könnyen kezelhető, 25 százalékos tüzelőanyag megtakarítás. Tökéletes jó kivételben, használhatóságáért felelősség vállalva. Megtekinthető Sesztina Jenő vaskezelésében. Megrendeléseket elfogad egyedüli készítője, Baghy Lajos lakatos. Apati-u. 67. F185

16 ezer korona 1 liter kitűnő fajber Révi, Hatvan-utca 76. Korcsmárosoknak adó nélkül 12 ezer korona. 190

LAKÁS, ÜZLET

5 millióért üzlethelyiség, lakás és egy 17 méteres raktár, pincével azonnal kiadó. Értekezni Belvárosi étterem. Városház-épület. Juhász. E536

Igen szépen butorozott két szoba a központban kiadó. Cim a kiadóban. E499

Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban. 168

Atadó két szobás konyhás lakás, komplett új háló- és konyhaberendezéssel. Cim az Egyetértésnél. E500

Új négyszobás modern lakás kertszegben, fűrdő szoba és egyéb mellék helyiségekkel, telefont, kerthasználat, esetleg gazdasági épületekkel. István-u. 51. Megtekinthető délután 2-4-ig. H89

Konyhakertnek kiadó Simonyi-ut 11 szám mögött kb. 2 hold föld szola, konyha azonnal beköltözhető lakóházzal. Cim Egyetértésnél. E558

Kétszemélyes butorozott szoba kiadó. Ugyanott egy régi nagy festmény eladó. Thali Kálmán-u. 3 H153

Kiadó egy műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség. Rákóczi-utca 13. sz. alatt. H157

Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Kossuth-utca 50. 4. ajtó. E560

Egy nagy szoba konyhahasználattal, butor nélkül kiadó. Cim a kiadóhivatalban. F186

Különbejárattal szobába tisztviselő lakótársat keres. Timár 25. 1. ajtó. F187

Négy szobás uri lakásomat elcserelem budapestivel, esetleg átadnám. Cim az Egyetértésnél. E555

Utcai szép butorozott szoba, előszoba, különbejárattal, ágynemű nélkül magános urnak kiadó. Cim a kiadóban. 193

Modern lakás kettő szobás, butorozva kiadó. Hüvelyes-u. 10., emelet. 196

ÁLLÁST KERES

Mindennemű kereskedésben jártas szatócs, üzletigynöki, pénztári, vagy irodai szolgálatra, felelős fedezéssel vagy anélkül ajánlkozik márc. 1-re. Cim az Egyetértésnél. E559

Mérlegképes könyvelő, teljesen önálló magyar, német levelező, óráskönyvelést vállal. Válasz „Elsőrendű” jellegre Független Újság kiadójába kéretik. E189

Főkönyvelő, bank- és üzletkönyvelésben perfect napi 1-2 órai könyvelest vállal. Vörösdá, Teleki-utca 10. 192

ÁLLÁST KAP

Mindenes cselédeleányt keresek kis családnak, kettőszáz ezer koronáért. Cim Egyetértésnél. E562

Feszakmában jártas egyén üzletvezetői állást kaphat. Cim a kiadóban. E557

Fűszerben teljesen jártas és jól bevezetett utazót keres. Dégenfeld tér 7. szám. E564

Köszöndölgatáshoz salakból, aszszonyokat, gyermekeket, rokkantakat keres gazgyár. E565

Varróleányok, kabátmunkások felvételnek Piac-utca 58., földszint, keresztpület, balra. F188

Munkásleányok, állandó, könnyű munkára felvételnek, Széchenyi vezérőrá, Péterfia 46. F193

Féltéves gyermekhez idősebb nőt felveszek. Roboz kalapüzlet, Szent Anna 5. 189

Tanulóleányt és fut felveszek, Baróczi női szabó, Arany János-utca 2. 1. em. 191

Magános asszony erőteljes, kiűtőházi teendőknél jártas, felvételnek Korona kenyérgyár. 197

Egy mindenes lányt vagy asszonyt elsejére keresek. Cim Szabó Károlyné Dégenfeld-tér 1. 199

ELADAS

Kismacson, a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályú föld részletekben is előnyösen eladó dr. Pécsi ügyvédnél, Verbőczy-u. 2. 176

Jómenetű fűszerüzlet forgalmas helyen eladó. Cim az Egyetértés kiadóban. E547

Eladó Vörösmarthy 2. sz. ház beköltözhető lakással. 171

Magasabb rangú tisztviselőkből alakult

TÜZ

102,000—108,000 koronáért szállítja mázsánként azonnal házhoz a legkötűnbb 7000—7500 kalóriás porosz kőszent.

Állandóan raktáron tart: kitűnő porosz kőszent, üzemi szent, bánya kőszent és mosott kovács szent, amelynek mintája az irodában megtekinthető. — Tisztviselőknak, fixfizetésű egyéneknek és egyesületeknek kedvező fizetési feltételek

Nagytekű családi ház, beköltözhető, sürgősen, most olesón eladó. Árpádtéri megállótól 5 pernyi járás, Mőrie-utcaiban. Értekezni lehet Belgrádi rőfős üzlete, Csapó-u. 101. E551

Eladó sarokház, forgalmas fűszerüzlettel. Érdeklődni Árpádtér 3., háztulajdonosnál, ügynököt díjazok. — E552

Budai Ezsaiás utca 14-16. számú háztelek eladó. A telek 600 négyszögöl, melyből 300 négyszögöl szőlővel s bőven termő fajgyümölcsfakkal van beültetve. A jó karban tartott lakóház áll: 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, fűrdőszobából, ezen kívül külön épített mosókonyha, sertésöl, fűskamara, baromfiól stb. Értekezni lehet Barna utca 3. szám alatt, a tulajdonosnál. 136

Gőzlokomobil, 10 HP, tíz légkörös, MÁV gyártmányu, 1920. évben készült, majdnem új, eladó. 138

Magánjáró, eredetihez hasonlóvá a múlt évben átalakítva, 8 HP, hét légkörös, Marsall-gyártmányu, 1906. évben készült, eladó. Értekezni: Barna utca 3. szám alatt. 139

Alkalmi házvétel! Boldogfalvakert központján eladó, esetleg bérbe adó, rögtön beköltözhető lakással, Vevők részletes felvilágosítást nyerülethelyiséggel, gyönyörű lakóház, nek a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában. 157

Eladó ház Bősörményi-ut 8., kedvező fizetési feltétellel, 3 szobás beköltözhetőséggel. 172

Faragott diófa háló és ebédlő butor, külön is, olesón eladó. Megtekinthetők délelőtt. Bundi-u. 8. E330

Antik, dusan faragott garnitúrák, szalonok, henerek, kész garnitúrák, eladók: Szántó kárpitosnál. Zugó utca 3. sz. E476

Bihari telep, Keresztesi utca 80-ik számú ház eladó. Van rajta egy két kemencés, jó forgalmu sütőde; két szoba és konyha; kovács műhely, a melyek vétel esetén három hónapon belül át lesznek adva. Megtudható: Széchenyi utca 49. számú péküzletben. E478

Alkalmi vétel! Eladó ház, alapincéze, modern, parkettes szobákkal, fűrdőszobával, kerttel, kettőszázmillióért. Ezen ritka, alkalmi vétel a Máté irodában köihető meg: Széchenyi utca 55. F142

Egy jókarban levő 15 soros vetőgép eladó. Miklós utca 48. E566

Eladó minden elfogadható áron a Vörösmarthy-utca 13. sz. sarok ház. H154

Világos keményfa- és faragott háló, háromajtós garderober ebédlőkredenc, tükrök, sürgősen eladók. Széchenyi 6. H156

Bellegelön 5 kat. hold elsőrendű fekete föld eladó. Értekezni dr. Pécsi Sándor ügyvédnél, Verbőczy-utca 4. sz. H156

Eladó egészen új építkezési anyag: 7 köbméter 6 méteres faragott gerendafa, 3 köbméter háromnegyed-négyegyeddes deszka, 1 köbméter deszkahajópadló, 1000 drb. léc. Manker dr. Garay-utca 17. H156

Több háromegyeddes üveg eladó. Miklós-utca 48. E565

Orpingtonkakasok olesón eladók. Fehér és sárga, szépen fejlett Hansner-féle ivadékok. Vigkedvű Mihály-utca 5. E567

Eladó ház. A legtöbbet ígérőnek. Kishegyesi-ut 6 számú sarokház 6000 négyszögöl telekkel. Mint részingetlan is eladó. E568

TELEFONOK, villamos szerelési anyagok, izzók, dírmű huzalok, gyári áru.

Földvári Debr. l. Elektrotechnikai gyár. — Széchenyi-u. 55. Telefon 168

Jutányos áron eladó egy jókarban levő hálószobabutor, egy sparherdt és egy vaskonyha. Rákóczi utca 50. E569

200 liter kisüstönfőtt 57 fokos szilvavapárló literenként 50.000 koronáért eladó. Török Bálint-u. 1. sz. E570

Modern festett hálószobabutorok jutányos áron kaphatók. Kut-utca 42. Nagy asztalosnál. 185

Gyermekkosci eladó Vigkedvű Mihály-utca 27. 194

Kamári, énekek eladók. Varga-u. 45., ajtó 2. 195

VEGYES

Kiadó a Csapókertben 3 katasztrális hold kerti földem, megfelelő gazdasági épületekkel. Értekezni: Kardos László-cégnél, Kossuth-u. 9. E581

Pénzkölcsönöket ingalanokra bekebelezéssel legjutányosabban kezveit Debreceni Közvetítőbank. Piac-utca 42. E567

Egy üzlethelyiség, egy pincelakás és egy ipnceraktár, nagy raktárhelyiség egy bármilyen célra kiadó. Zeidler, Árpádtér 10. F191

Földbirtokosok és nagybérlok figyelmébe!

Traktorokhoz:

Spec. olajokat, Traktor petrolumot, benzint és gépszirt szavafolt minőségben és bármily mennyiségben

Debreceni tároló telepünkről

eredeti gyári áron, kedvező fizetési feltételekkel azonnal szállítunk

Mayer és Moller

olaj, gépkendő és vegyipariggyár r.-t. Debreceni Kirendeltsége, Ferenc József-ut 42. Telefonszámok: 7-77 és 7-78, telep 10-99. Főnök: Hoffer Sándor.